

Landet, hvis Reguleringssum er 2,100 Kr., kan intet Tillæg faae, og han bliver altsaa forsaavidt uheldigere stillet end den, der har 2,000 Kr. Det har naturligvis ikke været Udvalgets Mening. (Ordføreren So!). Sa, dersom det er det ærede Udvalgs Mening, at den Lærer, der sidder i et Embede, hvis Reguleringssum er 2,000 Kr., skal ved Alderstillæg kunne faae højere Løn end den Lærer, der sidder i et Embede, hvis Reguleringssum er 2,100 Kr., saa maa jeg tilstaa, at jeg ikke kan forstaa, hvorledes denne Mening skal kunne forsvares. Det har hidtil været iagttaget, at naar man gav Tillæg til Noget, saa satte man et Maximum, som ikke maatte overskrides, hvilket blev udtrykt derved, at man sagde: dog, at Ingen naaer mere end saa og saa Meget. At man skal have en mindre Løn, naar man sidder i et større Embede, end naar man sidder i et mindre Embede, det forstaaer jeg ikke. Med Hensyn til det Resultat, som vil fremkomme ved Udvalgets Forslag, da kan jeg ikke negte, at det efter min Mening er en Forbedring af det af Regeringen foreslaaede, men jeg tror alligevel ikke, at Resultatet viser sig at være heldigt. Jeg skal selvfølgelig ikke komme ind paa § 21, som ikke foreligger; men det er jo umuligt at undersøge, hvilket Resultat §§ c. og d. ville frembringe, naar vi ikke se lidt frem i Lovforslaget. Naar det Statstilskud til Alderstillægene, som ved § 21 er foreslaaet af Udvalget, med en rund Sum ansættes til gennemsnitlig 100 Kr. til hver Kommuneskole, saa vil det efter en lille Beregning, som jeg har gjort i Henshold til de Reguleringssummer, som ere meddelte Landsstinget, ses, at i et af de rigeste Amt, hvor Lærernes Reguleringssummer ere høiest, nemlig Sl. Roskilde Amt, vil Tillæget for Statens Vedkommende blive høiest, nemlig 145 Kr. til hver af disse $\frac{3}{4}$ af Lærerne. Derimod vil Hjørring Amt faae 120 Kr. til hver og Ribe Amt 112 Kr. til hver. Dette Resultat fremkommer derved, at Tillægene skulle fordeles blandt de forskjellige Kredse efter Kommunefolkene. I de velstaaende Kredse findes ikke saa Lærere, der have over det opstillede Minimum, 2,000 Kr., hvilket altsaa bevirker, at Statens Bidrag, der jo foreslaas givet i Forhold til Skolernes Antal, bliver at fordele mellem et ringere Antal Lærere end i de mindre velstaaende Kredse. En Ulighed fremkommer tillige derved, at der i enkelte Kredse er flere og større Kjøbstæder, og at der her ikke er saa mange Skoler som paa Landet, men færre Skoler med flere Lærere. Naar der altsaa er mange Lærere ved en Skole, faar altsaa det Amt, hvor disse enkelte Skoler findes, forsaavidt mindre end det Amt, hvor der findes mange Skoler. Det Uheldige ved denne Fordelingsmaade er altsaa, at til de rigeste Amt kommer Staten til at bidrage mere end til de fattigere Amt. Naar Gjennemsnitstillæget efter Udvalgets Forslag skal være 200

Kr. til hver af de paagjældende Lærere, idet den ældste Hjerdedel faar 300 Kr., den næstældste 200 Kr. og den næstnyeste 100 Kr., komme Skolefondene til at bidrage — for at nævne et Eksempel — i Sl. Roskilde Amt 55 Kr. til hver af de paagjældende Lærere og i Ribe Amt 88 Kr. til hver Lærer, og det er efter min Mening ingen heldig Fordelingsmaade. Men der er een Ting til, som efter min Mening er af langt alvorligere Betydning, og det er, at ved disse Tillæg afhjælpes ikke det virkelige Onde, om jeg saa maa sige, hvorunder Skolelærerne lide. Det er nemlig sikkert, og det er Noget, vi Alle kunne læse os til, da Reguleringssummerne ere bleve os meddelte, at der findes store Egne i Landet, særlig i det nordlige og vestlige Sjælland, hvor Skolelærerne ere meget smaat stillede. Det liges ikke alene i, at Befolkningen formodentlig der lever under mindre gode Raar og mere tarveligt end i de andre Egne af Landet; men ogsaa deri, at Befolkningen er saa spredt, at det er nødvendigt i disse Egne at oprette flere Skoler, end det er nødvendigt i de rigere og stærkere befolkede Distrikter. Det er derfor umuligt for disse Egne at overkomme at lønne Lærerne ved disse mindre Skoler paa en saadan Maade, som de rigere Egne kunne lønne deres Lærere. Det er ogsaa — det skal jeg her indstyre — en af Grundene til, at jeg tror, at man ikke vil naae det rette Maal ved at følge det Skolepengesystem, som i Forgaars er antydet af det ærede Mindretal, thi naar der kun er saa Børn, saa er det ikke fordi Læreren er daarlig, men kun fordi der i det Hele taget er saa Børn der, og det kan derfor ikke nytte at give Lærerne Skolepenge i Forhold til Børnenes Antal, thi derved faar han ikke det Bededrag, han fortjener at have. Han kan fortjene lige stor Løn, hvad enten der er saa eller mange Børn, og man vil da ikke mene, at fordi der er et indskrænket Antal Børn i en Klasse, Læreren derfor skal have færre Penge. Hans Arbejde bliver naturligvis lige stærkt, lige strengt og lige ansvarfuldt, og det er derfor ubilligt at lønne saaledes. Jeg har ikke stillet noget Ændringsforslag med Hensyn til Alderstillægene, fordi jeg efter Udtalelsen af den ærede Minister, ikke kunde have noget Saad om, at jeg nu skulde vinde Bisald derfor, og det er vanskeligt for et enkelt Medlem at sætte sin Anskuelse igjennem, naar han ikke tillige har Udvalget med sig; men jeg vil tillade mig at antyde lidt nærmere, hvorledes jeg har ment, at man kunde komme Lærerne til Hjælp. Det er ved at dele Lærerne i to Klasser; jeg kalder første Klasse for Enkel lærere og lader til anden Klasse høre alle andre Lærere, dels Anden lærere, dels Lærerinder. Læreren i første Klasse, det vil sige, den Førstelærer, der har været fast ansat i 5 Aar som Førstelærer, skulde have et Tillæg af 200 Kr. og den Førstelærer, der har været ansat i 10 Aar, skal have et Tillæg af